

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri. Za umom naslednjega dne ter stane mesečno po št. K 20.—, za izposojenost K 40.—, dostavljen na dom K 22.—, prejemani v upravi K 20.—, inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UREJNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon Interurb. št. 270. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilicje, desno. Telefon št. 24. Št. pošte 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopis se ne vrača.

Leto: II.

Maribor, sobota 31. decembra 1921.

Številka: 295.

Šibeniški incident

Maribor, 30. decembra 1921.

Šibeniški incident nam je končno potrdil ono domnevo, katero so nam vzbudili že prejšnji slični incidenti, ki so se dogodili v Splitu; zato je izmed vseh morda najpomembnejši. Italijani so po polomu Avstro-Ogrske okupirali poleg našega Primorja in Istre tudi večino Dalmacije, katero so po londonski pogodbi zahtevali zase. Našemu odločnemu odporu se je posrežilo končno rešiti od vsega vsaj Dalmacijo, razen Zadra in par manj pomembnih otokov. Italijani so nato razdelili vse okupirano ozemje Dalmacije v tri cone, katere so obljubili polagoma izprazniti ter izročiti v roke našim upravnim oblastem. Prvo cono so izpraznili primeroma hitro, drugo po daljšem obotavljanju, tretjo pa drže še vedno v svojih rokah z namenom, da jo uporabijo kot kako izsiljevalno sredstvo pri raznih pogajanjih z našo državo, kakor trgovskih, ribolovskih in drugih. Kljub temu pa, da so izpraznili prvo in drugo cono, so v naših večjih pristaniščih, osobito v Splitu in v Šibeniku še vedno pustili svoje vojne ladje. Na podlagi kakšne pravice se je to zgodilo, nam ni znano. Naša javnost in naše časopise je proti temu že nešteto krat protestiralo ter zahtevalo od vlade, da poskrbi za to, da te ladje izginejo iz naših luk; a odgovora ni dobilo. Ta prisotnost italijanskih vojnih ladij je rodila že nešteto zlih posledic. Posadke teh ladij so prihajale od časa do časa na kopno ter izzvale spopade z našim zavednim dalmatinskim ljudstvom. Temu spopadu pa so sledili takoj drugi ali tretji dan fašistični napadi na naše Narodne dome in na naše mirno ljudstvo v Primorju. Kot »represalije« za take incidente v Dalmaciji so pogoreli v Trstu veliki in vsi mali Narodni domi, pogorelo je nešteto drugih hiš naših nesrečnih zaslužnih rojakov in v Istri celo cele vasi; prelilo pa se je tudi obilo nedolžne krvi.

Doslej smo sicer sumili marsikaj, toda teh sumenj še nismo hoteli povzdati javno, ker smo vendarle dvomili, da bi bilo kaj takega mogoče. Po največjem italijanskem izzivanju v Šibeniku pa nam je postalo jasno, da so bile te naše sumnje opravičene. Prisostvovanje italijanskih vojnih ladij v naših dalmatinskih lukah nima nobenega drugega namena, kakor izzivati incidente ter tako dajati fašistom povode za vedno nove napade in požige v Trstu, Istri in na Goriškem. Poleg tega pa ima izzivanje teh neprestanih incidentov še druge namene. Očiteljena Italija rabi namreč te incidente na eni strani za to, da nas naslika pred svetom kot narodne šoviniste in barbare ter tako odvrača od sebe sum, da je ona kriva sovraštva in bojov na Adriji; na drugi strani pa za to, da se neprestano vmešuje v naše notranje zadeve ter nas sili na — kolena; tretjič pa hoče s tem utemeljiti tudi potrebo po še nadaljnjem prisostvovanju njenih vojnih ladij v naših pristaniščih, da tako lažje izvršuje špijonažo ob naši obali.

Šibeniški incident nam je sedaj jasno odkril peklensko igro Italije v naših dalmatinskih vodah. Na nas je sedaj, da tej igri napravimo enkrat primeren konec. V ta namen so se vršili v raznih naših mestih, posebno pa v Dalmaciji in na Hrvaškem, protestni shodi, ki so najodločnejše pozvali vlado, da zastavi vse svoje sile, da italijanske vojne ladje enkrat za vselej iz-

Nova vlada pred narodno skupščino.

Izjava ministrskega predsednika Pašića. — Delovni program zasedanja skupščine.

LDU Beograd, 29. dec. Na današnji seji narodne skupščine je dal ministrski predsednik v imenu vlade tole izjavo: Kralj vlada smatra posvejenjem konstituiranju za svojo dolžnost, da naznani narodni skupščini delovni program, ki je namenjen temu zasedanju skupščine. Vlada smatra, da obstaja po votiranju ustave potreba, da se votirajo oni zakonski načrti, katere predvideva nova ustava ali ki so v tesni zvezi z njo. Po votiranju državnega proračuna morajo takoj priti na dnevni red nastopni zakonski predlogi: 1. Zakon o državnem režimu in upravnih sodiščih. 2. Izprememba zakona o velitvah poslancev. 3. Zakon o glavni kontroli. 4. Zakon o centralni državni

upravi. 5. Zakon o ministrski odgovornosti. 6. Zakon o samoupravnih oblastih v občinah, srezih in pokrajinah. 7. Zakon o civilnih uradnikih. 8. Zakon o osnovnih, srednjih in višjih šolah. 9. Zakon o poljedelskih kreditih. 10. Zakon o zavarovanju setve pred poškodbami po prirodnih neizgadah. 11. Zakon o administrativni razdelitvi države. 12. Zakon o veroizpovedih. 13. Zakon o ureditvi sodišč v splošnem. 14. Zakon o reorganizaciji vojnih sodišč. 15. Zakon o likvidaciji agrarnih odnošajev. 16. Zakon o izenačenju davkov. 17. Zakon o tisku. Poleg teh zakonskih načrtov je treba, da pride še tudi dosti drugih vprašanj na dnevni red.

Kralj Aleksander na Gorenjskem in v Ljubljani.

LDU Ljubljana, 29. dec. Nj. Vel. kralj Aleksander I., ki se je dva dni mudil v Sloveniji in se je udeležil v Kamniških planinah lova na divje koze, je danes ob 14. uri odjahal s spremstvom iz Kamniške Bistrice. Pri Kopiščarju je razjahal in šel z generalom Hadžićem peš po turistovski poti. Ostala družba pa je jahala dalje po vzni poti. V Štuhovcih so čakali avtomobil. V prvega je stopil pokrajinski namestnik Ivan Hribar z ministrom dr. Ninčičem, v drugega kralj s knezom Pavlom, v tretjega pa generali. Ko se je ob 15.30 uri pripeljal kralj v Kamnik, je bilo vse mesto v zastavah. Zbrana množica, ki je pričakovala kralja, ga je navdušeno pozdravljala in ga obsipala s cvetjem. Na Glavnem trgu je pozdravil kralja mestni župan dr. Karba. Kralj se je srčno zahvalil za pozdrav, kar je izzvalo pri ljudstvu burjo navdušenja. Pri odhodu iz Kamnika, je pozval kralj pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja k sebi v avtomobil, knez Pavel pa je presedel v avtomobil pokrajinskega namestnika. Po vsej poti proti Ljubljani je ljudstvo kralja, kakor hitro ga je spoznalo, tako navdušeno in pristrano pozdravljalo, da se je videlo, da navdušenost in vdanost nista umetni, temveč, da sta izvirali iz globočine srca. Kralj je bil zelo vesel podanih mu dokazov simpatij, vdanosti in zvestobe. Pristrano in ljubeznjivo je odzdravljaval ter ponovno izrekel svoje občudovanje za slovenski narod. V Ljubljano je došel kralj ob 16.40 uri. Dasi nihče ni prav vedel, kdaj se pripelje kralj, se je v Ljubljani vendar zbralo po vseh ulicah nebrojno prebivalstvo, ki je prirejalo svojemu vladarju, ko se je pripeljal v mesto, burne ovacije. Takoj po prihodu je odšel kralj na namestniško palačo, vzel pri gospej namestnikovi čaj, ostal tam eno uro ter se ves čas prijazno razgovarjal. Čajanki so prisostvovali razen kralja in kneza Pavla tudi minister n. r. dr. Ninčič, generala Hadžić in Dokič ter zastopnik pokrajinskega namestnika dr. Baltić. Po čaju se je kralj s spremstvom odpeljal na kolodvor. Knez Pavel se je v avtomobilu pripeljal na ko-

lodvor z namestnikovo hčerko, katero je kralj pristrano poljubil in ji poklonil ovetlico. Pri slovesu so bili razen pokrajinskega namestnika, ministra n. r. dr. Kramarja in zastopnika pokrajinskega namestnika dr. Baltića navzoči tudi general Dokič in general Maister, ljubljanski župan dr. Perič z občinskimi svetovalci in Sokoli s članom starejšinstva Jugoslovenskega sokolskega saveza, nadzornikom Ganglom na čelu, ki so tvorili špalir ter ogromna množica ljudi, ki je kralju ves čas navdušeno vzklikala. Vse se je gnetlo okoli kralja ter mu podajalo roke, katere je kralj kot pravi demokratični vladar stiskal. Župan dr. Perič je pozdravil kralja s kratkim govorom. Kralj se mu je zahvalil in se dalje časa razgovarjal z njim o ljubljanskih stanovanjskih in draginskih razmerah. V imenu mesta je poklonila kralju hčerka magistratnega ravnatelja dr. Zarnika lep šopek cvetlic. V imenu sokolske župe je pozdravil kralja član starejšinstva Jugoslovenskega sokolskega saveza, nadzornik Gangl, s katerim se je kralj dalje časa razgovarjal in se informiral o pripravah za vsesokolski zlet, ki se bo vršil drugo leto v Ljubljani. Ogromna množica ljudi je zapela himno »Bože pravde«, »Lepa naša domovina« in »Naprej zastava slave« ter je kralja tesno obkolila. Kralj se je še nekaj časa razgovarjal z raznimi osebnostmi, nato pa je stopil v svoj voz ter se zahvalil množici za navdušene manifestacije, rekoč: Po vseh mestih in vaseh je bil vaš kralj navdušeno sprejet. Ravno tako v Ljubljani. Ko se vrnete na svoje domove, povejte vsem, da kralj ljubi vrle Slovence in krasno Slovenijo. Tem besedam je sledilo navdušeno vzdiklanje, ki kar ni hotelo ponehati, dokler se kralj ob 18.15 uri ni odpeljal iz Ljubljane proti Zidanemu mostu. Vsem pristranim ovacijam se je poznalo, da so bile čisto spontane. One so na najslajnejši način pokazale, kako globoko je v sredi Slovencev vkoreninjeno narodno ujedinenje in ljubezen do narodne dinastije, ki je predstavljajica in čuvarica tega ujedinenja.

Situacija v Dalmaciji.

LDU Split, 29. dec. V šibeniški luk se je nahajalo včeraj pet italijanskih vojnih ladij. V splitsko pa so došle tri nove. Iz Šibenika poročajo, da je ladja »Audace« včeraj ponoči zopet brez povoda streljala na obalo. Včeraj popoldne je posetil pokrajinskega namestnika Metličića italijanski konzul.

LDU Split, 29. dec. Včeraj zjutraj sta odpluli iz splitske luke dve italijanski torpedovki. Tudi v Šibeniku sta ostali samo dve italijanski vojni ladji. Dognato se je, da so bile neutemeljene predvčerajšnje vesti o prihodu dveh adnoughta »Dante Alighieri« in o zopetnem streljanju. Italijanski mornarji ne prihajajo na obalo.

ginejo iz naših jadranskih vod. Mi smo suverena država, zato na našem teritoriju ni prostora za tuje posadke. Če ne gre drugače, naj se italijanske vojne ladje zaplenijo, a posadke internirajo — za to imamo po mednarodnih zakonih popolno pravico. Da bo videl svet, da smo v tem važnem vprašanju solidarni vsi Jugoslovenci od Vardarja do Mure, prirejamo tudi mi, najsevernejši državljani v nedeljo, na dan Novoga leta, na mariborskem Glavnem trgu protestni shod proti italijanskemu izzivanju v naši Dalmaciji. Na tem shodu bomo spregovorili svojo za dnjo besedo v tem vprašanju, besedo, ki jo bo morala z drugimi naših bratskih mest slišati tudi zahrbtna Italija. Potrebno pa je, da se tega protestnega shoda udeležimo v čim večjem številu.

Mariborska kinematografa.

Ne da se tajiti, da je izum kina sam na sebi velik napredek. In zdelo se je, da se z njim odpirajo nove perspektive v vzgoji ljudstva. Pa vzgojni namen je prenehal še skoraj preden je začel vplivati. Danes ima kinematograf v naših krajih še edini namen napolniti podjetniku blagajno, ljudstvo. To je občinstvo pa zabavati s kolikor mogoče malovrednim blagom, kajti to vleče predvsem pri tisti publiki in nižjih slojih, katerim je kino doslej predvsem namenjen. In ravno ti bi, tako kravato rabili pouka, ki rabili za odhiti take zabave, ki jih dvigne iz nižin življenja in jim kaže srečno in veselo ter zadovoljno življenje brez tistih neizbežnih milijonov in avtomobilov, ki jih vsebuje že vsak film. Že po naslovih je mogoče presoditi vsebino dotičnega filma. Ozmimo se na letake, ki nas pozdravljajo na mariborskih cestah: na enem čitamo: Salonska apaškinja, Texas Jack, Pustolovščine državnega pravduka, Bridoni, Neveljaven zakon, Rešitev iz morskih valov, Moč krvi, Smrt v Benetkah, zanjki Indijca, Osumljen bratomorstva. To je torej bil ves program od 17. sept. do 11. okt. V vsem tem mesecu nobene predstave, kjer bi ne nastopali morilci, tatovi, podležih vseh vrst, kjer bi se publika ne radovala nad izmečki človeške družbe! Če pogledamo še na druge letake, moramo spoznati, da žal ti niso nič boljši. Saj nahajamo tam: Znamenje tajne zveze, s predoddelki: V beznici, Morski roparji, Smrtni boj v podzemlju, V obličju smrti, dalje Dedščina 9 milijonov, Letalec smrti, Privrženec vraga, Pogled v prepad, Davitelj sveta, Prijateljica moža rumene polti, Žena z milijardami, Rumeni vrag, Med zverinami, Tajnosti iz Bombaya, Misteriji New-Yorka itd.

Uboga mariborska publika, ki je morala hoditi to gledati in še plačevati za to drago vstopnino. Ali je vojna res zamorila vsak boljši okus v našem občinstvu, ali res ni nikjer na višjih mestih človeka, ki bi mogel vsaj malo vplivati na zboljšanje teh razmer ter tako nekoliko vzdigniti duševni nivo našega občinstva? Res je: vulgus vult decipi, ergo decipiatur. Ampak, predno ga pustimo, da utone, moramo poskusiti vse, da ga rešimo. In tukaj se mi zdi nova važna naloga našega mestnega sveta, ki ima eno podjetje popolnoma v svojih rokah. Prepričan sem, da bi se z dobro voljo in z dobrim vodstvom ter finim občutkom za okus dalo napraviti prave čudeže. Saj je laž, da zahteva naše občinstvo samo slabo hrano. Dajte mu boljše in videli boste, kako hlastno bo stegnilo roko po njej! — Važna naloga v tem pogledu pa čaka tudi našo Ljudsko uni-

verzo. Ta institucija bi se gotovo mogla dobiti za pomoč tudi uradno oblast, če bi dobri nasveti ne zalegli. Svoj cilj bi v kinu dosegla pač v taki meri, kakor ga s samimi predavanji ne bo nikoli. Kaj torej želimo od kinematografov? Ničesar drugega, kakor da opuste to strašno in večno slikanje raznih vlomilcev ter tako umetno vzbujanje strasti v človeški družbi: saj je vendar življenje tudi brez raznih »morij« lepo; skratka: kino naj postane tak, da bo mogla iti vanj tudi boljša družba, ne da bi se ji bilo šele treba opravičevati pred seboj in pred znanci. Zato naj podjetniki izbirajo take filme, ki imajo kako umetniško vrednost, zdrav humor, poučno vsebino... Predstave združiti s predvajanjem, bi bilo posebno priporočljivo. Prepričan sem, da bi se našlo v Mariboru gotovo nekaj ljudi, ki bi hoteli prevzeti taka predavanja, zlasti ko ne more biti to nikaka umetnost, saj pride tekst predavanja že kar s filmom.

Vprašanje kinematografov postaja v Mariboru zopet bolj pereče. Bili so časi, ko je v naših kinematografih sedelo redno po 7 do 13 ljudi; sedaj pa je reset zopet neobičajno velik, da včasih ni dobiti niti več prostora, tako kakor je bilo v času med in neposredno po vojni. Kje je vzrok, da se je občinstvo zopet povrnilo v kinematograf, tega seveda ne vem. Gotovo pa je tega kriva v veliki meri tudi naša gledališka miselnost: publika izostaja iz gledališča in hodi v kino; dokaz za to so poleg dijakov, ki v preteklih sezonah niso hodili v kino, razni sodni svetniki, učitelji itd., ki ga sedaj posejajo. Ker je ravno postala publika tako mnogobrojna, je postala nevarnost tem večja in pazljivost tem potrebnejša. Zato bomo naše kulturne organizacije na pomoč!

Politične vesti.

*Proti podzemski politiki. V pederju se je vršil v Beogradu velik protestni shod vseučilišne mladine proti znanimu napadu na novinarja dra. Ikoniča in Božo Pavloviča. Akademikna mladina je v ostrih resolucijah obsodila ta napad na svobodo javnega mnenja in zahtevala, da se mora varovati svoboda javnega izražanja misli in javne kritike, ker je to temeljni pogoj zdravega in normalnega javnega življenja in družabnega napredka.

*Vesti o novih načrtih Karla Habsburga. »Sl. Tribuna« prinaša informacije o novih Karlovih načrtih, ki so v zvezi s potovanjem Zite v Švico. Zita se baje ne namerava vrniti. Obitelj Parma je pridobila italijanske vodilne kroge za idejo, da se Karel naseli na Habsburških ali parmskih posestvih v Italiji. Iz Italije bi pripravil nov vpad, ki bi se izvršil v marcu ali aprilu. Med italijanskimi krogi in Madžari odstopa baje sporazum. Italija ima za sabo izvestne francoske kroge, ki ne bodo nasprotovali, če bi uspela nova Karlova akcija.

*Italija nezadovoljna s sporazumom v Lany. Turinska »Stampa« piše, da je

Črtica.

V slikovitem gozdliču stoji ob kolu vozu lična lesena hišica. Tu prebiva lovski paznik Mirko Samec z ženo Tinko in peterimi otroci. Krepko se razvija mladi rod ter polni hišo in okolico z živahnim smehom.

Ravno sta si Srečko in Mirko z velikim trudom uravnala desko prek tla: zdaj sedita moško, kakor jezdeca na konju obrnjena drug proti drugemu, ter se pridno nihata. Vsakokrat, ko se dvigne najvišje deska, zavriska mali Božo, ki sedi Mirku med kolena, da odmeva veselo iz gozda. Mala Anka teka okrog pred hišico in vozi okrog srnjaka jazbečarjeve velikosti. Toda nič kaj prav ji ne sledi igračka, ter se vsak trenutek prevrne na grbastih tleh. Ciljka pa pomaga že mamici in dekli kuhati večerjo.

Bog sam vidi, kje je danes ata, da ga ni doma, potoži v skrbeh mamica dekli. »Že do Kosila bi bil moral priti, zdaj pa bo že čas za večerjo. Meni se mu vendar ni ničesar prigodilo,«

Avstrija postala vazal, Ker je stopila v zvezo s Čehoslovaško. Pogodba v Lany pa nasprotuje beneški pogodbi. Z njo se je tedaj dr. Beneš maščeval nad della Toretom. Da pa Avstrija ne bo postala slovanski vazal, predlaga »Stampa«: Italija naj razmišlja o restavraciji Avstrije. Italija se mora otresti dose-danjih predsodkov. — Strah je zares huda bolezen, zlasti še za diplomate.

*Proti čehoslovaško-avstrijskemu sporazumu. V sredo zvečer se je vršil na Dunaju protestni shod nacionalistične stranke proti pogodbi, sklenjeni med avstrijsko in čehoslovaško republiko v Lany. Glavni govornik dr. Riedl je izjavil, da bi Avstrija s to pogodbo stopila v krog, ki je naperjen proti Nemčiji, ki pa sedaj še ni popoln. Sprejeta je bila resolucija, ki pravi: Vsak poedin poslanec bo odgovoren za prodajo naših nemških bratov v Sudetih. Pogodba znači samo perversno zvezo s Čehi in izpopolnitev antantnega obkoljenja Nemčije. Člen 4. nam odvzema politično prostost, škoduje naši državi in stremljenju naših nemških bratov na Češkem. Dolžnost vsakega Nemca je pomagati, da se ta sramotna pogodba nemudoma odpravi in preklic.

*Italijansko-madžarsko pobratimstvo. Ne samo italijanska in madžarska vlada goji najožje prijateljstvo, k čemur je pripomoglo posebno še postopanje Hortya pri zadnjem karlističnem puču, intimni odnosi so se razvili tudi med obema sličnima nacionalističnima strujama Italije in Madžarske. Nikjer se več ne prikriva, da je društvo »Za prebujenje Madžarske« v tesni zvezi z laškimi fašisti in da stopata Mussolini in Gömböš roko v roki. Posredovalec med obema voditeljema je neka oficijelna madžarska osebnost, ki je bila še nedavno v visoki državni službi. Interesi fašistov in društva »Za probudo Madžarske« so v zunanji politiki več ali manj enaki.

Zanimivosti.

Čuden posel. — Italijanka v sultanovem harem. — Kako bo leto 1923?

Po Brnu se potika nek mož, kateremu glede njegovega posla ni para na svetu. Čisto mirno se sprehaja po ulicah ter pazi na ročne vozičke, kolesa in slično. Kakor hitro zagleda kje kako kolo ali voziček, čegar gospodar je morda le za trenutek stopil v kako trgovino, pa hajd z vozičkom ali kolesom — na policijo, kjer odda to uradniku kod najdeni predmet. Lastnik seveda tudi takoj, ko zapazi, da mu je zmanjkalo izpred trgovine kolo itd, odhiti na policijo, da prijavi tatvino. Seveda se nemalo začudi, ko mu njegovo navidezno ukradeno kolo ali voziček izroče kot najdeni predmet, za kar mora poštenemu najditelju plačati primerno nagrado. Temu prebrisnemu stricu radi tega niti policija ne more nič, ker ničesar ne ukrade, ampak vse najde ter pošteno izroči policiji. Dosedaj je našel že 22 vozov in koles, kar mu je prineslo precejšnjo nagrado.

*Kar nič se ne bojte! So ga pač posli zakasnili.

*Saj bi se ne bala, da bi bile urejene razmere. Toda vse polno razne sordge se potepa dandanes po gozdih in spravlja v nevarnost imetje in življenje. Ravno včeraj mi je pravil on, da je slišal sumljiv strel iz Hudega loga, kjer živi največ srn. In danes je že pred svitom odšel zopet v tisto smer. Nekako tesno mi je pri sreč.

Zdaj pritečeta dečka v vežo. »Mama, mama! Črni možje se bližajo hiši in nosijo nekaj težkega; morda je srnjak. Pojte gledat!«

Na mah je cela družina iz hiše ob potu, kjer so ravno postavili oglarji težko nosilnico prepleteno z vrbovjem in srobotom na tla. Divje krikanje mlada žena, razprostre v blaznem obupu roke ter se vrže preko nosilnice. In kriknilo je četrto otroških grl ter zahtelo, zajokala je dekla, le mali Božo na tleh pred hišo je gledal z začudenjem zdaj resne črne možje, zdaj pačkov blede obraz, zdaj krvavordele lise na zeleni snokci, nato je — zahtel tudi o

Pred šestimi leti je pri napadu na nek potniški parnik izginila 14letna Isotta Bufaletti iz Rima. Vsi so mislili, da je utonila v morju. Nedavno pa je njena mati izvedela, da se nahaja njena objokovana ljubljanka v harem turškega sultana v Carigradu. Po poizvedbah, ki so se vršile potom diplomatov se je dognalo, da jo je kupil sultan pred šestimi leti na tržišču v Bizerti, kamor so jo pripeljali po napadu na parnik. Od tam je bila poslana v sultanov harem. Sultan jo je imel posebno rad ter ima z njo tudi že dva otroka. Mati je zaprosila, naj se ji hčerka vrne, a vse posredovanje zunanjega ministra in papeža samega je bilo brezuspešno. Sedaj se trudi italijanska kraljica, da pripravi sultana, da vrne materi izgubljen hčerko, ki je postala med tem že mamica.

Sir William Beveridge piše v londonski gospodarski reviji »Economic Journal«, da imajo meteorični ciklusi že od nekdaj velik vpliv na rodovitnost zemlje. Po njegovih trditvah je vsako petnajsto leto nerodovito in sploh slabo. Za leto 1923 proročuje on mnogo dežja in hudo zimo, kar bo povzročilo zelo slabo žetov in splošno pomanjkanje živeža. To bo leto gladu, kakor je bilo leto 1315, ko je vladala v Evropi velika lakota. Londonski »Times« piše, da se nam tega danes ni treba bati, ker so prometne razmere današnjega veka pač mnogo boljše, kot so bile pred šestimi stoletji, ko še niti »železne kače« niso poznali.

Dnevna kronika.

— O zaslugah duhovščine za moralo in kriminalitet v Sloveniji je spisal v petkovem »Slov. Narodu« g. prof. Pavel Cokovšek par umestnih pripomb k »Slovenčevemu« božičnemu uvodu o potrebi moralnega preporoda. Pisec pravi: »Krščanska morala je nehala — na njeno mesto je stopila strankarska, politična morala... Kaj vse govore o nasprotnih strankah, je neverjetno. Lepa mesta tih sladke obljube, apelacije na trdno versko prepričanje, na mogočnost stranke, opisovanje pripadnikov drugih političnih strank, kakor da so sami pogani in ljudski izkoriščevalci, vse to in še marsikaj drugega pod vplivom spovednice in zapretnih neodveze grehov, zmešajo mlado dušo tako, da ni drugega izhoda, kakor da se da upreči pod klerikalno igo. Ko si pa strankin pristaš, ne pride nič več v poštev verski in moralni moment. Lahko krivo prisežeš, goljufaš — to strankarske morale kot take ne ženira; lahko si tudi moralna propalica, samo da glasuješ za strankinega kandidata in — vsi grehi so ti odpušteni!« Pisec navaja par drastičnih primerov, ki pa niso nič novega za človeka, ki je pogledal za kulise klerikalne politike. Klerikalni listi bodo vse take in podobne očitke odpravili na znani potvarjaški način in se z lepo gesto oprali pred ljudstvom. Saj če povejo, da so njihovi nasprotniki sami lopovi, nevedneži in hudobni služabniki, bo vedno par tisoč

Mrtev je Mirko Samec, ubila ga je zločinska roka, a z njim je umrla sreča v družini. Bleda in shujšana zasledimo mlajša otroka čez štiri mesece v napol podrti kočici zunaj vasi, starejši trije služijo pri premožnejših posestnikih boren kruh. Bleda in udrti so lica prej tako cvetoči ženi, ki pita ravno Božeta z mlekom, ki ji ga je iz usmiljenja prinesla dobrodušna Kostelka.

»Mama, lepo prosim, daj kruha!« zaprosi mala Anica. Debele solze se vlijejo ženi po obrazu, s silo iztrga Božetu skodelico iz rok ter pomoli mlečne ostanke deklici. Toda z vso silo krepkih prsi ugovarja deček materinemu početju ter zahteva s krikom in vikom posodo nazaj. Že je nastavila deklica skodelico na usta, da izpije mleko, ko jo med solzami prekine mamica: »Ljubote dete! Starejša si kot Božo in Božo je lačen, silno lačen. Pusti mu mleko!« »Da, mamica, saj pustim, a daj kruha!« »O Bog, o Bog! Sama sem tešča, da se mi kar moti v glavi. Bodi ti, dobiš kruha!« In šla je žena, prodala, zvitemu Abrahamu za mal denar za

ljudi priklimalo. Vprašamo: kako dolgo še?

— Fran Kuralt. V Zagrebu je umrl vpokojeni tajnik hrvatsko-slav. kmetijske družbe (gospodarskog društva) Fran Kuralt, ki si je pridobil velikih zaslug za napredek gospodarsko-kmetijskih razmer na Hrvatskem. Kuralt je bil rojen l. 1847. v Mengešu pri Ljubljani in je svojčas urejeval slovenski »Gospodarski list«, ki je izhajal v Gorici.

— Trinajsta plača železničarjem. Prometno ministrstvo je odobrilo, da se izplača vsem železniškim uslužbenecem trinajsta plača, ki bo znašala skupno 34 milijonov dinarjev. Niso pa tega deležni uradniki in uslužbeni prometnega ministrstva.

— Unifikacija železničarske službe. Prometno ministrstvo je definitivno izdelalo pravilnik, po katerem se po celi državi izvede unifikacija železničarske službe. Ta pravilnik stopi v veljavo z novim letom.

— Pobrezje. Silvestrov večer prostovoljne požarne brambe na Pobrezju pri Mariboru obljublja, kakor vsako leto, zanimiv potek. Na sporedu so: godba kvinteta, petje novoustanovljenega narodnega pevskega krožka, licitacija, srečolov in ples. Vstopnina znaša za podporne člane 2 din. za osebo. Čisti dobiček se porabi za nabavo prepotrebnih krojev. Pri splošni priljubljenosti tega društva se je nadejati obilega obiska. Na svidenščji torej v soboto zvečer v gostilni Rojko na Spodnjem Pobrezju.

— Tezno pri Mariboru. Dopisniku »Z« o Miklavževem večeru na Teznu bi bilo potrebno samo šo omeniti, da je bil lokal za tako ročnu pevski zbor, kakor je danes teženški »Zvon«, dosti premajhen. Tak zbor bi bilo užitek poslušati le v kaki večji dvorani. Zato naj navajam to? Morda se vendar najde podjeten mož, ki bi zgradil v doglednem času na Teznu moderen hotel, ki bi razpolagal tudi z večjo dvorano za slične prireditve, kakor je bila zadnja prireditev pevskega društva »Zvon«. — Na Teznu rasejo tovarne, kakor gobe po dežju, manjša pa le primerna ga lokala, ki bi odgovarjali sedanjim potrebam.

— Tezno pri Mariboru. Učiteljsko se iskreno zahvaljuje sledečim tvrdkam, ki so pripomogle da je tako leto uspela božičnica na naši šoli: Splošni stavbeni družbi za 1000 kron; Dravi in Hitrozidu za 400 kron; Kovini za 325 kron; Tvorici kola za 200 kron. Nadalje je daroval g. Vinko Bezjak, kovač in posestnik 200 kron, gospa Trafela 100 kron in pecivo, a občina Tezno tri triko-obleke. Tudi cenj. damam, ki so darovale pecivo in vsem drugim, ki so darovali manjše zneske, najsrčnejša hvala. Učiteljsko.

— Mezdno gibanje dunajskih čevljarjev. Dunajski čevljarjski pomočniki zahtevajo 100-odstotno zvišanje mezd. Če se tem zahtevam ugodni, bo znašala letna plača čevljarkega pomočnika na Dunaju 1,776,000 kron.

—o—

dnji spomin na ljubezen in srečo — svoj zakonski prstan, da nasiti lačna otročiča in uteši glad kolikor toliko tudi sebi.

A vendar ni izumrla sreča popolnoma v bedni na kol podrti kočici kraj vasi. Lovei, pravi lovei, imajo srce tudi za bedo in nesrečo — posebno svojece. Zato so se združili v »Zelenem križu«, ki ima namen podpirati družine takih lovecev, ki jih ni lastna krivda strmoglavila v nesrečo in pomanjkanje. V to svrho zbirajo med seboj, prireajo dobrodelne veselice, prodajajo srečke ter razdelijo dobiček med podpore potrebne lovske obitelji.

In ko je bila sila najhujša, ko je pritiskal mraz najbolj nasilno v nezakurjeno izbo, ko je hujskal glad od dne do dne bolj izmognane revčke v napol podrti kočici, ko je bleda žena vila v obupu roke in želela otrokom in sebi smrt, je potrkal neko jutro na okno poštni sel ter izročil ženi nakaznico za 500 din. s pečatom

»Zelenega križa«

—o—

Mariborske vesti.

Maribor, 30. decembra 1921.

m Protestni shod proti italijanskemu tizzivanju v Dalmaciji je, kakor smo doznali v zadnjem trenutku, odgoden za poznejši čas.

m Umrla je dne 29. t. m. v starosti 60 let mati gostilničarja Ivana Šobra gospa Lucija Šober. Pogreb se vrši jutri. N. v m. p.

m »Prismojenci taboriti«. Škrbasta devica »Straža« ima večkrat »svoje čase« in takrat postane strašno surova, kakor se že spodobi za »kristjane« njene sorte. Svoj čut »za etično smer« pokaže na ta način, da politične nasprotnike opusje in ozmerja z idioti, prismojenci itd. Ni preveč varno približati se v takih trenutkih histerični katoliški devici — morda jo bo »žegnala« g. Janez Kalan s svojimi nauki o časnikarski dostojnosti in ji spodil hudega duha iz telesa — vendar pa si udejamo, dasi nam sicer ne dostaja »Stražine« žurnalistične ostroumnosti, vprašati genijalne gg. tovariše »Stražane«: Če vas je mala notičica z 9 vrstami tako hudo zbudila v oči, tedaj je bila — resnična, kajti sicer bi se kot patentirani geniji ne vznemirjali nad »prismojence«. Morda pa bo le potreben sanatorij in sicer kar na vrhu Vašega katoliškega doma. Na vsak način se morajo v tem sanatoriju dobiti zdravila za pobesnelost. Človek, ki psuje političnega nasprotnika na tako podel način, spada med pobesnele in je samo vprašanje, kje je nalezel steklo. Morda bi bil dober recept vaših bratcev: »dvadeset i pet«, čestita gospoda!!

m JDS. običnega zbora krajevnega organizacije JDS v Mariboru, ki se bo vršil v sredi prihodnjega tedna, se sigurno udeležita tudi ministra n. r. dr. Albert Kramer in dr. Vekoslav Kukovec, ki bodeta poročala o aktualnih javnih zadevah. Dostop k temu običnemu zboru pa imajo samo člani. Naj se torej oni zavedni somišljeniki JDS, ki se še morda niso pri tukajšnji organizaciji vpisali kot člani ali še niso dobili legitimacij, čimprej zglasijo pri okrožnem tajniku prof. Voglarju, Gregorčičeva ul. 4. I., ali pa v uradništvu »Tabora«, da dobe izkaznice. Letna članarina znaša 1 Dinar.

m Vojaška božičnica. Kako pazljivo, rekel bi nežno spoštuje naša vojaška uprava versko prepričanje vseh svojih vojakov in kako umno se prilagoduje njih psihi ter ščiti njih navade in domače, bodisi posvetne ali cerkvene običaje, to se je moglo na lepem vzorcu spoznati o priliki božičnice, ki jo je priredil na božični večer katoliškim vojakom 45. pešpolka njega komandant polkovnik P. M. Drašković v vojašnici kralja Aleksandra v Mariboru, ob navzočnosti vsega oficirskega zbora in povabljenih civilnih gostov. Videlo se je, da vlada pri najstremnejši disciplini med moštvom in med člani: najlepše razmerje, pravo bratstvo; komandant pa je res to, kar se imenuje »starešina« polku kot veliki ohičelj. — V oficirski dvorani je bilo postavljeno veliko božično drevo, lepo okrašeno in žareče se v mnogobrojnih lučkah; ob drevesu so bili zbrani katoliški vojniki in pred nje je stopil najprej g. polkovnik Drašković, ki je s prišrčnimi besedami voščil najprej tem vojakom srečo, se spominjal njih težnje po domu, ki jim ga naj praznišča ta slavnost, in ki jo naj jo praznujejo v duhu miru in sprave, sloge ter vdanosti Nj. Vel. kralju, ki so mu vsi zaklicali mogočni »Živio«. — Kar ganljivo je bilo ko sta katoliškim vojakom voščila srečo po vrsti zastopnika vojakov pravoslavne in muslimanske vere. Iz srea je govoril vsem zastopnik katoličanov, ki je izrekel komandantu zahvalo za njegovo veliko skrb in ljubezen. Vmes pa je svirala godba in je zapel domači vojaški pevski zbor (tudi takega ima polk) nekaj lepih komadov. — Darila so bila razpostavljena v drugem poslopju, za stotine vojakov, vsakemu kolač itd, dvorane lepo okrašene z zelenjem. Moštvo pa je bilo postavljeno v red na dvorišču in je grogovito nazdravilo komandantu in prišotnim. — Takim in le takim potem se

doseže, da se vojak čuti domačega, vselega, odkritega, a tudi zavestnega in ponosnega; tako vojaštvo je zanesljiva opora narodu in državi.

m »Komunisti in postopač«. Pavel Kern spada med trote človeške družbe. Ne diši mu delo, ker misli, da se sme in da živetiti tudi brez dela. Delj časa je postopal po koroških obmejnih krajih; beračil in kradel, kakoršna je pač bila priložnost. Nekega dne se je nameril — tako je vsaj zatrjeval sodnikom — na zelo gostoljubno gospodinjstvo, ki mu je dala precejšen kos klobase in ga zavila v celo kopo papirja. Ta papir za zavijanje klobas je pa bil — čujte in strmite! — komunistični manifest tiskan v cirilici. Kern si je nabasal žepa s tem papirjem in delj posamezne letake obmejnimi Korošcem to in onostran meje. Kern je bil obtožen radi prestopka zakona o zaščiti države. Izgovarjal se je, da ni mislil nič hudega, ker sploh ni vedel, kaj pišejo ti ruski ali srbski letaki. On ne zna čitati rusko. Najbrže tudi noben drug Korošec ni postal radi teh letakov pristatš komunistične partije v Beogradu. Zaradi potepuštva, ki je ravno tako protidržavno, kakor komunizem — in tatvine, je bil Kern pred tuk. sodiščem obsojen na 6 tedensko ječo.

m Dr. Leskovar obsojen. Včeraj se je končala pravda dr. Irgolič—dr. Leskovar zaradi žaljenja časti. Kakor je javnosti že znano, je očital dr. Leskovar Irgoliču na neokusen način, da je spravil Mesno hranilnico z nastavljanjem nezmožnih uradnikov na rob propada. Dr. Irgolič je vložil tožbo in danes je dr. Leskovar vse žalitve preklical, ker se je na podlagi strokovnjaške revizije Mesne hranilnice in tozadevnega poročila prepričal, da je poslovanje uradništva vzorno in da so bili vsi očitki neosnovani. Sodnik ga je z ozirom na to izjavil kaznoval samo z globo 400 K.

m Tečaj za kemijo v »Ljudski univerzi«. »Ljudska univerza«, ki začne z Novim letom delovati v polnem obsegu, priredi kurz za kemijo, ki bo namenjen vsem brez razlike stanu in predizobrazbe, kateri se zanimajo za to lepo in krasno razvito prirodoslovno vedo. — Kurz bo obsegal 10—12 predavanj in se bo vršil v večernih urah v državni realki. Kdor se želi udeleževati tega tečaja, naj se oglasi pri tajniku »Ljudske univerze«, g. prof. Favaju, Koroščeva ulica št. 34.

m Sirotišnica v Mariboru. Kakor izvem, je g. okrajni glavar dr. Lajnsič zažal akcijo za ustanovitev velike, na modernem sistemu urejene sirotišnice v Mariboru. V ta namen je poskrbel večjo svoto denarja. Upati je, da bo stvar v zamišljenem obsegu res tudi uspela, zato pozdravljamo akcijo gosp. glavarja.

m Izobraževanje društvo prijateljev nastavljenec. Člani društva se opozarjajo na Silvestrov večer plesnega odseka, kateri se vrši v Gambri-novi dvorani.

m Leto se bliža koncu, prijatelji in znanci ponavljajo svoje zveze. Bivši graški Slovenci smo imeli tekom leta večkrat sestanke, katerih namen ni bil separatizem, temveč obnovitev nekdanjih prijateljskih stikov. Na občno željo se priredi tedaj v »Narodnem domu« dne 31. dec. zopetni sestanek brez posebnega sporeda.

m Sprejem bolnikov v splošno bolnico. Ker so vsi oddelki splošne bolnice v Mariboru sedaj renovirani, se vrši sprejem bolnikov zopet normalno.

m Trgovski nastavljenici pozor! V začetku prihodnjega meseca se vrši zborovanje trg. nastavljenecv pri kojem naj se ugotovi, ali so prejeli vsi ob koncu leta novo urejeno plačo. Kraj in čas zborovanja se bo objavil pravočasno. Vsi trg. nastavljenici se opozarjajo že sedaj, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo. Odbor.

m Trgovski ples, ki ga priredi »Sl. trgovsko društvo« dne 14. jan. v Götz-ovi dvorani, obeta biti eden najlepših plesov. Vabila se že razpošiljajo. Kdor bi morda pomotoma ne dobil vabila, naj se zgleda v trgovini gg. Baloh in Rosina, Grajski trg.

m Kavarna Central. Danes koncert salonskega orkestra Perc-Comelli, začetek ob 8. uri.

m Surovost. Včeraj je neznan surovež na gledališkem lepaku predstave »Za narodov blagor«, nalepljen pred kavarno »Central« odtisnil sliko svoje »kulture« s tem, da je poleg imena neke igralke napisal surovo nesramnost. Misli je menda, da je napravil prav imeniten dovtip, v resnici pa je osmešil in oblatil samega sebe. Mislimo, da bi bilo dobro take ljudi, če bi se jih našlo, prijeti za umazana ušesa ter jim jih — očistiti.

m Računanje v dinarjih. Ministrstvo za trgovino in obrt je izdalo naredbo, da se ima pričniti z 1. jan. 1922. računati le v dinarski vrednosti. Trgovski gremij v Mariboru obvešča toraj vse člane, da se ima od 1. jan. 1922. naprej prodajati vse le v dinarski vrednosti in v tej veljavi tudi voditi knjige in račune. Tako se imajo s tem dnevom, seveda tudi premenjati cene v izločbah.

m Boj za stanovanje. Včeraj bi bil moral po nalogu stanovanjskega urada izprazniti vpokojeni kapetan Albin Mlaker svoje stanovanje v Krekovi ul. št. 8. ter ga prepustiti opernemu pevcu Rumpju. G. kapetan pa se za ta odlok ni brigal in tako so poizkusili z nasilno deložacijo, kateri pa se je kapetan uprl z orožjem. Zabarikadiral je vrata in hodnik s pohištvo, napravil v sredi strelno lino ter takoj, kakor hitro se je skušal kdo približati stanovanju, pričel streljati s samokresom. Vsled tega je nastala v hiši silna panika. Neka gospa v sosednjem stanovanju se je tako prestrašila, da je hotela skočiti skozi okno ter so jo morali po lestvi rešiti ter spraviti iz hiše, katero je nato obkolila policija. Pred hišo se je nabrala velika množica radovednežev, ki so opazovali to neavardno obleganje.

m Nesreča. V četrtek popoldne je bil 21-letni pomožni delavec Anton Tomasič iz Sv. Miklavža uslužen v tovarni za kablje na Teznu zaposlen pri cirkularni žagi. Pri tem je prišel z desno roko v stroj, ki mu je roko popolnoma razmesaril. Rešilni oddelek ga je obvezal in prepeljal v bolnico.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Narodno gledališče.

Dramatična šola Nar. gledališča. Pouk dramatične šole se vrši danes, v petek, dne 30. decembra točno ob 19. uri.

Kultura in umetnost

x Prosvetna knjižnica »Kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju«. Agilni celjski napredni akademiki, ki so ustanovili v Celju prvo ljudsko vseučilišče v Sloveniji, so začeli sedaj izdajati »Prosvetno knjižnico«, v kateri izhajajo tudi ponatisnjena predavanja na celjskem vseučilišču. Kot prvi zvezek je izšlo predavanje g. nadučitelja J. Bizjaka: Potovanje po nebu. Knjižico, ki obravnava v poljudno-znanstveni obliki glavne pojme astronomije, kar najtopleje priporočamo. Cena izvoda 1 din., s poštnino 10 para več. Naroča se pri: Klubu naprednih slovenskih akademikov v Celju, Narodni dom.

Sport.

»Barcelona« je pri revanžni tekmi s češko »Sparto« zmagala z rezultatom 2 : 0.

Kino.

I. Mariborski bioskop. Soboto, nedeljo in ponedeljek se predvaja v I. M. b. I. velikanski Karla Maya film »Oboževalci vraga«. Autorjevo ime in naslov filma garantirajo za prvostnost te krasne drame v 6 velikih činili

Ljudska knjižnica
Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Izpred sodišča.

Coprnik, slepar ali norec?

V četrtek se je vršila pred vzklencim senatom mariborskega sodišča zelo zanimiva kazenska razprava proti čevljarju Vincencu Majerju iz Razvanja, radi prestopka goljufije. Ta čevljar Majer je prav zanimiva osebnost: majhen, 63letni možiček s krepko belo brado, gosposkimi očali in dolgimi lasmi, kot jih nosijo ruski mušiki. Bil je že najmanj 10krat kaznovan radi coprnije, ki pa je po mnenju sodnikov čisto navadno sleparstvo. Drugega mnenja pa je nežni svet v Razvanju in širnih okoliških farah. Ženske, stare in mlade, so prepričane, da tišji v Majerju čudovorni mož, ki zna s coprnijo odpraviti vse nadloge sveta in tudi prorokovati baje zna iz kart. Brhka, mlada Pavla P. je prišla od daleč k Majerju in mu potožila, da je mož pretepa. Milo ga je prosila, naj ji pomaga. Majer je nekaj godel v svoje dolge brke in brado, nato ji je snel zlate uhanе, češ, da jih bo ponoči na »križnih« potih zakopal in na to moža tako »zacoprak«, da je ne bo nikdar več pretepal. Hvaležna Pavla mu je iz hvaležnosti plačala še 150 K. Nočno copranje pa se je menda slabo obneslo, kajti pijani mož je ženko kljub temu pretepal in tako je Pavla Majerja o-vadila, ker ji ni hotel vrniti uhanov.

Malo starejša Frančiška Z. pa je zgrubila svoj poročni prstan in ga prišla v svoji tugi iskati k Majerju. Sočutno jo je pogledal in zahteval od re-ve, da mu mora izročiti ves denar, ki ga je imela pri sebi, to je 64 K, končno pa sta se le pogodila za 45 K. Čudodelni mož je zahteval tudi zlate uhanе, da bodo »križni« poti bolj radodarni; teh pa mu trdosrčna Frančiška le ni hotela izročiti. Poročnega prstana seve Majer na »križnih« potih ni našel.

Osamela in sreče želja Helena M. pa je prišla poleti k Majerju poizvedovati, kaj bo srečala — »Njega«. Majer je zmajal z glavo, jo gledal skozi velika očala prodirajoče in končno zapazil na roki lepe Helene dragocen prstan. Brez besede ga je snel z roke, rekoč, da ga bo nesel v temni noči na božja pota in tam zakopal in iz tistega skromnega groba bo vzrasla njena sreča, katero ji je potem prerokoval iz umazanih, špehastih kart. Ker pa se otožni Heleni hrepenenje kljub temu ni poleglo in tudi »Njega« ni bilo od nikoder, je šla k svetemu možu zahtevati nazaj prstan, katerega pa seve ni dobila, ker je izginil na »božjih« potih.

Tudi oblečela Marija B. je hotela mračnega jesenskega dne zvedeti, če ji bo bodočnost naklonila še kaj sreče. Na vratu je imela zapeljivo, lepo verjico in vsevedni Majer ji je iz glo-bine svoje nadnaravne notranjosti zagrozil, da ne bo nikdar srečna, ako ne da te verižice njemu, da jo nese na razpotje in tam zakoplje. Ko pa tega ni hotela, ji je z zvišenim glasom pokladal na dušo, naj se znebi vsaj grešnega prstana, da ji bo skušal z njim o polnoči priključiti srečo na »križnih« potih. Blaga Marija mu je dala prstan in plačala še 70 K, mesto zahtevanih 130 K.

Čevljarški prerok je sveto prerokoval nevernim Tomažem-sodnikom, da ima takih gostov, revnih in bogatih toliko, da se jih komaj otresa. In on ima res od Boga poslano moč, da dela čudeže, pomaga nesrečnim ženskim sr-cem in gleda v bodočnost. Sicer so ga nekoč v Budimpešto za 3 mesece vta-knili v norišnico, a tudi tam je izvrševal svoj zvišeni poklic, celo neka nad-vojšvodinja je prišla k njemu po tola-žbo in tako so ga končno zopet spu-stili na prosto.

Zagovornik dr. Haas se je toplo zavzel za moža ter navajal interesantne slučaje iz telepatije, s katerimi je skušal rešiti žrtev roki železne pravice. Senat pa je njegov predlog za preiskavo moža po psihiatrih odklonil in potrdil sodbo prvega sodnika, glasom katere bo moral svet mož odsedeti 1 mesec zapora. Coprnik — slepar — ali norec? Kdo mu vidi v notranosti?

Rešitev stanovanjske bede.

(Zidanje hiš sistema „Lean“.)

Kakor izgleda se je poleti t. l. uvedeni način hitrega in štedljivega zidanja „Lean“ v Mariboru udomačil. Tako je sezidala tuk. stavbena tvrdka Kiffmann po tem sistemu v Trdinovi ulici 4 majhne stanovanjske hiše. Prebivalci dveh teh že gotovih hiš se čutijo popolnoma zadovoljne, ker so stanovanja topla in ugodna, kljub tem, kotim, votlim betonskim stenam. Nadaljnji 2 mali stanovanjski hiši bosta gotovi za nastanjenje spomladi prihodnjega leta. Razen teh malih stanovanjskih hiš se je zidalo po tem švedskem sistemu še naslednje zgradbe: 30 metrov dolgo stransko poslopje na Glavnem kolodvoru, kot skladišče in prenočišče, nadalje 500 kvadrat. m obsegajoče materialno skladišče na Koroškem kolodvoru, vratarstvo stanovanje s pisarno in garažo za skladišče petroleja d. d. „Danica“ in razne majhne prizidke. Čeravno znašajo medse in materialne cene skupno povprečno 40kratni znesek predvojnih cen, se izhaja pri teh stavbah s 25 do 30 kratnim zneskom. K temu pride še kratka doba zidanja in hitro posuševanje stavbe, ki je neprimerno hitrejša, kakor pa pri zidovju iz opek, kar omogoča, da je taka stavba lahko po 3 tednih pokrita in da se stranke lahko po nadaljnjih 6—7 tednih, če je letni čas ugoden, naselijo. Za prihodnjo gradbeno sezijo je projektiranih še več delavskih stanovanjskih hiš, malih vil in tudi enonadstropnih hiš. Tvrdka Kiffmann je tudi predložila mestnemu magistratu večji projekt za naselbino manj-

ši stanovanjskih hiš na mestnem „Petkovem stavbišču“ v Melju. Po tem projektu bi se tamkaj napravilo 80 posameznih in več dvojnih hiš, v vrstah s skupaj 60 stanovanji, z eno in dvema sobama. Po možnosti naj bi bilo vsako stanovanje zase ločeno s posebnim delom vrta. Po vzoru naselbine majhnih stanovanjskih hiš na Češkoslovaškem, v Avstriji in na Nemškem, naj bi občina izvedla parceliranje stavbišča, dala napraviti glavne in stranske ceste in odstopila interesentom zemljišča proti odškodnini na lastne stroške, če se ti zavežejo, da bodo v določenem času začeli z zidanjem.

Gospodarstvo.

g Nabava ogrevalnih drva za garnizon Maribor od 1. januarja do 31. maja 1922. Na osnovi čl. 98. zakona o državnem računovodstvu objavljuje se, da se dne 30. decembra t. g. u 10 časov prije podne zaključuje neposredna (direktna) pogodba za dobavo potrebnih ogrevalnih drva garnizonu Mariborskemu i to u divizijskoj intendanturi u Ljubljani i kod komande vojnog okruga u Mariboru. Nabavno vreme traja od 1. januara do 31. maja 1922 god. Potreba je sledeće: Za garnizon Mariborski mesečno: januar 1500 februar 1800, mart 1100, april 450, maj 450 za pet meseci 4800 kubičnih metara. Kaucija 20.000 Din. Pozivljaju se interesenti, da dodju osebnu u divizijsku intendanturu ili označenom vojnom okrugu i da stave pismene ponude kolekovane-biljegovane sa 2 dinara franko vagon intend. slagalište u Mariboru. Primaju se i ustmene ponude kao i takove, koje se šalju poštom, a obložene sa kaucijom. Ponude

se primaju na svaku Količinu drva. Svaki ponudjač mora položiti kauciju i potpisati uslove. Kaucija polaže se u gotovom novcu, državnim vrednostnim papirima, (državnim zajmovim obveznicama) i u garantinom pismu onih za voda, čiji je osnovni kapital veći od 1 milijona dinara. Garantna pisma uzimaju se kao kaucija od dana ponude do dana odobrenja. Poslije odobrenja ima se garantno pismo zameniti kaucijom u gotovom novcu ili u vrednostnim papirima (zajmovim obveznicama). Ponudjači moraju imati pismeno svedočanstvo od nadležne trgovačko-obrtničke komore ili općinskog ureda, da su materijalno i individualno sposobni, da mogu izvršiti nabavku. Istotako su dužni donesti pismeno svedočanstvo o tome, da su svoju trgovinu prijavili poreskoj vlasti. Uslovi mogu se videti u divizijskoj intendanturi ili kod vojnog okruga u Mariboru. Kaucija iznosi 5 proc. vrednosti ponudjene količine drva.

g Mestna hranilnica v Mariboru bo de od novega leta 1922 obrestovala hranilne vloge po 4 % %, večje in stalnejše vloge pa po dogovoru. Za posojila se je določila obrestna mera po 6 % %, za večja hipotekarna posojila pa po do-

govoru. Za pupilarno varnost Mestne hranilnice jamči mestna občina mariborska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo; radi tega nudi Mestna hranilnica na Slonškoveu, prej Stolnem trgu, vlagatelju za njegove prihranke ne samo največjo varnost, temveč tudi najugodnejše obrest.

g Dobava lesnega ogija. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 12. januarja 1922 ofertalna licitacija glede dobave 600 q lesnega ogija. Predmetni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Darujte za sklad Sokolskega doma - - v Hočah! - -

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim

Ob 17. popoldne Klub-bar-koncert: 1. Giganske melodije 2. Le canari 3. Souvenir de Moscou 4. Beriot: Concert D-dur in A-mol	Velika kavarna V petek 30: Vilharjev večer Gostovanje g. Simenca V soboto 31.: Silvestrov večer Povhe — Simenc — Kubiček	Ob 20. zvečer Velika kavarna: 1. Tiho je morje 2. Ružici 3. Zakaj sem se udela? 4. Mrtva ljubezen 2114
--	---	---

Ivan Šober, posestnik in gostilničar, naznanja v svojem ter v imenu rodbin Šober—Vaupotič vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prelužno vest, da je njegova iskreno ljubljena mati, odnosno tašča in stara mati, gospa

Lucija Šober

včeraj dne 29. t. m. ob pol 17. uri popoldan v 80. letu svoje starosti Boga vdano preminula.
Pogreb se vrši v soboto, dne 31. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice mestn. pokopališča na Pobrežju.
Sv. maša se vrši v ponedeljek, dne 2. januarja 1922 ob 7. uri v stolni cerkvi.

Brez posebnega obvestila.

2134

Prost. požarna bramba Radvanje

Velik Silvestrov večer
v gostilni „Pri lipi“.
Godba, srečolov, slovo starega in prihod novega leta, ples in razna druga razvedrila.
Za izborna jedila in dobre pljače skrbi gostilničar.
Za obilen obisk prosi
načelstvo. 2130

Mala oznanila.
Radi selitve se prodaja: spalna garnitura, kompletna postelja 1200 K, miza, zastorji za 4 okna, karnise, podobe, omara, preproga za jedilno sobo 500 K in več drugih stvari, vse dobro ohranjeno. Sodna ulica 15, pritrilje levo. 2133
Mebilirana soba se takoj odda, Zidovska ulica 12, Vrečko. 2132

Koncert
se vrši na Silvestrov večer v restavraciji „Maribor“
Grajski trg 3tev. 1
Začetek ob 19. uri.
Za obilen obisk se priporoča restavracija. 2135

Korespondentka
samostojna moč, večša popolnoma slovenskega ali hrvatskega jezika, kakor tudi nemškega, išče se proti dobremu plačilu za nastop s 1. ali pa 15. januarjem. Pismene ponudbe poslati na »Skladiščno i otpremničko d. d. Maribor, Aleksandrova c. šte. 61. 2116

Mestni stavbenik Rudolf Kiffmann, Maribor

Imejitelja:

Mestni stavbenik Rudolf Kiffmann st. in inž. Rudolf Kiffmann ml.

Pisarna in mizarska delavnica: Meljska cesta 23—25

Tesarna: Kejžarjeva ulica

parna žaga Ustanovljeno l. 1873 betoniranje

tesarstvo, mizarstvo in ključavničarstvo s strojnim obratom. 2125

Način hitrega in štedljivega zidanja „LEAN“ iz betonskih votlih kamnov.